

UNIVERSITI TERBUKA
OPEN UNIVERSITY
MALAYSIA

Fakulti Sains Sosial Gunaan

ADSB2103
Prinsip Ibadat

ADSB21031304MM

OPEN UNIVERSITY MALAYSIA

Jalan Tun Ismail, 50480 Kuala Lumpur

<http://www.oum.edu.my>

Isi Kandungan

Panduan Kursus		
Topik 1 Bersuci		
1.1 Pengertian Bersuci (Thabat)		1
1.1.1 Syarat Bersuci		1
1.2 Bahagian Air dan Cara Menggunakannya		2
1.3 Nails dan Cara Menggunakannya		3
1.4 Ekor, Kuku dan Cara Menggunakannya		7
1.4.1 Kuku		7
1.4.2 Kuku		7
1.4.3 Parut		8
1.4.4 Adah		8
1.4.5 Alat-alat yang Boleh Digunakan dan Cara-cara		9
1.5 Wudhu		10
1.5.1 Pengertian Wudhu		10
1.5.2 Hukum Wudhu		10
1.5.3 Syarat-syarat Wudhu		10
1.5.4 Fardhu Wudhu		11
1.5.5 Sunat-sunat Wudhu		11
1.5.6 Perkara Makruh Ketika Wudhu		12
1.5.7 Perkara-perkara yang Membatalkan Wudhu		12
1.6 Menyapu Dan Khuf		13
1.6.1 Pengertian Khuf		13
1.6.2 Cara Penyapu Khuf		13
1.6.3 Syarat Keharusan Penyapu Khuf		14
1.6.4 Perkara yang Membatalkan Penyapu Khuf		14
1.7 Mandi		14
1.7.1 Pengertian Mandi		14
1.7.2 Hukum Mandi		14
1.7.3 Syarat-syarat Mandi		14
1.7.4 Perkara-perkara yang Diharamkan bagi Orang yang		16
Berhadap Allah		16
1.8 Tayammum		17
1.8.1 Pengertian Tayammum		17
1.8.2 Hukum Tayammum		17
1.8.3 Syarat-syarat Tayammum		17
1.8.4 Perkara-perkara yang Membatalkan Tayammum		17

ADSB2103

PRINSIP

IBADAT

Dr Ismail Mamat

**OPEN UNIVERSITY
MALAYSIA**

- Pengarah Projek:** *Prof Dr Mansor Fadzil*
Assoc Prof Dr Arifin Haji Zainal
Open University Malaysia
- Penulis Modul:** *Dr Ismail Mamat*
Universiti Islam Antarabangsa Malaysia
- Penyederhana:** *Mohd Jamaluddin Haji Muhammad*
Open University Malaysia
- Dibangunkan Oleh:** *Pusat Reka bentuk Pengajaran dan Teknologi*
Open University Malaysia
- Dicetak Oleh:** Meteor Doc. Sdn. Bhd.
Lot 47-48, Jalan SR 1/9, Seksyen 9,
Jalan Serdang Raya, Taman Serdang Raya,
43300 Seri Kembangan, Selangor Darul Ehsan

Edisi Pertama, April 2013

Hak Cipta © Open University Malaysia (OUM), April 2013, ADSB2103

Hak cipta terpelihara. Tiada bahagian daripada bahan ini boleh disalin semula dalam mana-mana cara tanpa kebenaran secara bertulis daripada Presiden Open University Malaysia (OUM).

Isi Kandungan

Panduan Kursus		xi-xvi
Topik 1 Bersuci		1
1.1	Pengertian Bersuci (Thaharah)	1
1.1.1	Hikmah dan Kepentingan Bersuci	2
1.2	Bahagian Air dan Bersuci	3
1.3	Najis dan Cara Penyuciannya	5
1.3.1	Samak	6
1.4	Istinja'	7
1.4.1	Pengertian Istinja'	8
1.4.2	Rukun-rukun Istinja'	8
1.4.3	Fardhu Istinja'	8
1.4.4	Adab-adab Beristinja'	8
1.4.5	Alat-alat Istinja', Syarat-syarat dan Cara-caranya	9
1.5	Wudhu'	10
1.5.1	Pengertian Wudhu'	10
1.5.2	Hukum Wudhu'	10
1.5.3	Syarat-syarat Wudhu'	10
1.5.4	Fardhu Wudhu'	11
1.5.5	Sunat-sunat Wudhu'	11
1.5.6	Perkara Makruh Ketika Wudhu'	12
1.5.7	Perkara-perkara yang Membatalkan Wudhu'	12
1.6	Menyapu Dua Khuf	13
1.6.1	Pengertian Khuf	13
1.6.2	Cara Penyapuan Khuf	13
1.6.3	Syarat Keharusan Penyapuan Khuf	14
1.6.4	Perkara yang Membatalkan Penyapuan Khuf	14
1.7	Mandi	14
1.7.1	Pengertian Mandi	14
1.7.2	Rukun Mandi	15
1.7.3	Sunat-sunat Mandi Wajib	16
1.7.4	Perkara-perkara yang Dilarang bagi Orang yang Berhadad Besar	16
1.8	Tayammum	17
1.8.1	Pengertian Tayammum	17
1.8.2	Syarat-syarat Tayammum	17
1.8.3	Rukun Tayammum	17
1.8.4	Sunat Tayammum	18

2.10	Solat Jumaat	36
2.10.1	Pengertian Solat Jumaat	36
2.10.2	Hukum Solat Jumaat	36
2.10.3	Syarat Wajib dan Syarat Sah Solat Jumaat	37
2.11	Solat-solat Sunat	38
2.11.1	Solat Sunat Rawatib	38
2.11.2	Solat Sunat Tahiyatul Masjid	38
2.11.3	Solat Sunat Aidil Fitri	38
2.11.4	Solat Sunat Aidil Adha	38
2.11.5	Solat Sunat Witir	38
2.11.6	Solat Sunat Dhuha	39
2.11.7	Solat Sunat Istikharah	39
2.12	Hukum-hakam Jenazah	39
2.12.1	Pengurusan Jenazah dan Caranya	39
2.12.2	Hukum Menguruskan Jenazah	40
2.12.3	Langkah Awal Ketika Berlaku Kematian	40
2.12.4	Memandikan Jenazah	41
2.12.5	Mengafankan Jenazah	42
2.12.6	Mensolatkan Jenazah	42
2.12.7	Mengebumikan Jenazah	44
2.13	Solat Ketika Sakit	44
	Rumusan	46
	Kata Kunci	47
	Rujukan	47
Topik 3	Zakat	48
3.1	Pengertian, Jenis-jenis dan Syarat-syarat Zakat	48
3.1.1	Pengertian Zakat	49
3.1.2	Jenis-jenis Zakat	51
3.1.3	Syarat-syarat Zakat	51
3.2	Harta-harta yang Wajib Dizakat	52
3.2.1	Emas dan Perak	52
3.2.2	Binatang Ternakan	53
3.2.3	Tanaman dan Buah-buahan	54
3.2.4	Barang Perniagaan	55
3.2.5	Harta Galian (المعدن) dan Harta Purba (الركاز)	57
3.2.6	Wang Simpanan	58
3.2.7	Kumpulan Wang Simpanan Pekerja dan seumpamanya	58
3.2.8	Saham dan Seumpamanya	59
3.2.9	Pendapatan	59
3.3	Cara Menunaikan Zakat	60
3.3.1	Kesan Menanggung Zakat	61

3.3.2	Tatacara Mengeluarkan Zakat	61
3.4	Golongan yang Layak Menerima Zakat	62
3.5	Zakat Fitrah	64
3.5.1	Syarat-syarat Wajib Zakat Fitrah	64
3.5.2	Waktu-waktu Membayar Zakat Fitrah	64
	Rumusan	65
	Kata Kunci	66
	Rujukan	66
Topik 4	Puasa	67
4.1	Pengertian, Syarat dan Adab-adab	67
4.1.1	Pengertian Puasa	67
4.1.2	Dalil Pensyariatan Wajib Puasa Ramadhan	68
4.1.3	Keutamaan Puasa Ramadhan	69
4.1.4	Hikmah Puasa	69
4.1.5	Penetapan Bulan Ramadhan	69
4.1.6	Syarat Wajib Puasa	70
4.1.7	Syarat Sah Puasa	71
4.2	Rukun Puasa	72
4.2.1	Rukun Puasa	72
4.2.2	Perkara yang Membatalkan Puasa	72
4.2.3	Perkara yang Menjadi Pantang Larang Puasa	72
4.2.4	Perkara yang Sunat Semasa Berpuasa	73
4.3	Jenis-jenis Puasa: Sunat, Makruh dan Haram	74
4.3.1	Puasa Wajib	74
4.3.2	Puasa Sunat	75
4.3.3	Puasa Makruh	75
4.3.4	Puasa Haram	76
4.3.5	Qada' Puasa	77
4.3.6	Menggantikan Puasa Orang yang Sudah Meninggal Dunia	77
	Rumusan	78
	Kata Kunci	79
	Rujukan	79
Topik 5	Haji dan Umrah	80
5.1	Pengertian Haji dan Umrah	80
5.1.1	Pengertian Haji	80
5.1.2	Pengertian Umrah	81
5.2	Perbezaan antara Haji dan Umrah	81
5.3	Hukum dan Hikmah Haji dan Umrah	82
5.3.1	Hukum Haji	82
5.3.2	Hukum Umrah	83

5.3.3	Hikmah Haji dan Umrah	84
5.4	Ihram	86
5.4.1	Pengertian Ihram	86
5.4.2	Niat untuk Ihram Haji	86
5.4.3	Niat untuk Ihram Umrah	87
5.4.4	Perkara-Perkara Diharamkan Ketika Ihram	87
5.5	Amalan-amalan Haji dan Umrah	88
5.5.1	Orang yang Wajib Menunaikan Haji dan Umrah	88
5.5.2	Amalan Haji	90
5.6	Amalan-amalan Sunat Sewaktu Haji	94
5.7	Cara Bertahallul dari Ibadat Haji	98
5.7.1	Definisi Tahallul	98
5.7.2	Waktu Tahallul	98
5.7.3	Peringkat Tahallul	98
5.8	Kecacatan dalam Ibadat Haji	100
5.8.1	Sebab-sebab yang Merosakkan Ibadah Haji	100
5.8.2	Dam dan yang Menggantikannya yang Wajib dalam Ibadah Haji	101
	Rumusan	104
	Kata Kunci	105
	Rujukan	105
Topik 6	Sembelihan dan Korban	106
6.1	Pengertian, Hikmah, Jenis dan Hukum	106
6.1.1	Pengertian Sembelihan	106
6.1.2	Hikmah Sembelihan	107
6.1.3	Jenis-jenis Sembelihan	107
6.1.4	Hukum Sembelihan	108
6.1.5	Isu-isu Berkaitan Syarat-syarat Penyembelihan	111
6.2	Korban: Pengertian, Hikmah dan Hukum	114
6.2.1	Pengertian Korban	114
6.2.2	Hikmah Korban	115
6.2.3	Hukum Korban	115
	Rumusan	119
	Kata Kunci	120
	Rujukan	120
Topik 7	Aqiqah	120
7.1	Pengertian Aqiqah	121
7.2	Hikmah Aqiqah	122
7.3	Hukum-hakam Berkaitan Aqiqah	122
7.3.1	Hukum Aqiqah	122
7.3.2	Waktu Aqiqah	123

7.3.3	Binatang yang Disembelih	124
7.3.4	Aqiqah Mengikut Bilangan Anak	125
7.3.5	Syarat-syarat Aqiqah	125
7.3.6	Perbezaan Aqiqah dan Korban	125
7.3.7	Menamakan Anak, Mencukur Rambut dan Bersedekah Emas atau Perak	127
7.3.8	Tahnik	127
	Rumusan	128
	Kata Kunci	129
	Rujukan	129